

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ЈАВНА УСТАНОВА ГИМНАЗИЈА, БАЊА ЛУКА**

**П Р А В И Л Н И К
О ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
ЈАВНЕ УСТАНОВЕ ГИМНАЗИЈА, БАЊА ЛУКА**

БАЊА ЛУКА, ЈУН 2023. године

На основу одредби члана 128. став 1. тачка 1. Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, број: 41/18, 35/20 и 92/20) и одредби члана 24. Статута ЈУ Гимназија, Бања Лука, Школски одбор на 2. редовној сједници одржаној дана, 27.06.2023. године, доноси сљедећи:

П Р А В И Л Н И К
о дисциплинској и материјалној одговорности ученика
ЈУ Гимназија, Бања Лука

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности ученика (у даљем тексту: Правилник), Јавне установе Гимназија, Бања Лука (у даљем тексту: Школа) уређује права и обавезе ученика, повреде обавеза ученика, васпитно-дисциплинске мјере, поступак за утврђивање дисциплинске одговорности ученика (у даљем тексту: дисциплински поступак), изрицање васпитно-дисциплинских мјера због повреда обавеза ученика, материјалну одговорност ученика и друга питања везана за дисциплинску и материјалну одговорност ученика.

II - ПРАВА И ДУЖНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 2.

Ученици Школе имају права и обавезе утврђене Законом, подзаконским прописима донесеним на основу Закона, Статутом и другим општим актима Школе.

Члан 3.

Права ученика су:

- 1) похађање наставе и извршавање школских обавеза,
- 2) став и уважавање његове личности и мишљења,
- 3) савјет и помоћ у рјешавању проблема,
- 4) информисаност о свим питањима која се на њега односе,
- 5) учешће у раду савјета ученика,
- 6) заштиту од сваког облика дискриминације,
- 7) заштиту од сваког облика насиља, злостављања, занемаривања и злоупотребе,
- 8) изразу и спровођење кућног реда школе и
- 9) предлагање побољшања образовног-васпитног процеса и
- 10) друга права у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, Статутом и општим актима Школе.

Члан 4.

Обавезе ученика су:

- 1) редовно похађа наставу и извршава све своје школске обавезе.
- 2) поштује етички Кодекс за раднике и ученике и правила кућног реда школе

- 3) поштује личност других ученика, наставника и свих запослених у школи,
- 4) поступа у складу са упутствима наставника, стручних сарадника, директора и осталих радника школе која су у складу са овим законом и кућним редом школе,
- 5) чува школску имовину, уџбенике и друга васпитно-образовна средства,
- 6) користи прописана наставна средства.

III - ПОСТУПАК ЗА ПРАВДАЊЕ ИЗОСТАНАКА СА НАСТАВЕ

Члан 5.

- (1) Ученик може одсуствовати са наставе само у оправданим случајевима.
- (2) Родитељ, односно старатељ ученика треба да, најкасније у року од осам дана, оправда изостанак ученика, изузетно у року од 15 дана.
- (3) Родитељи, односно старатељи правдају изостанке ученика у предвиђеним терминима за информације, о чему се обавјештавају на првом родитељском састанку.
- (4) Школа је дужна да у писаној форми опомене родитеље да ученик не похађа редовно наставу или неоправдано изостаје са часова, те да га позове на разговор.

Члан 6.

Родитељи, односно старатељи су у обавези да континуирано контактирају и сарађују са школом.

Члан 7.

- (1) Правдање изостанака врши одјељењски старјешина. Изостанци се правдају у правилу на часу одјељењске заједнице и за вријеме индивидуалних консултација са родитељима и то одмах по престанку узрока због којих је ученик изостао, а најкасније у року од осам дана.
- (2) Изостанци који се не оправдају у року из става 1. овог члана сматрају се неоправданим.
- (3) Правдање изостанка са наставе се врши љекарском потврдом, писменим или усменим образложењем родитеља, односно старатеља ученика и осталим ваљаним потврдама.
- (4) Под оправданим случајевима се подразумијева: болест ученика, смртни случај у породици, изузетне породичне прилике, саобраћајни застоји и прекиди, елементарне непогоде и сл.

Члан 8.

Одјељењски старјешина и други надлежни орган слободно процјењују понуђене доказе којим се правдају изостанци, а имају их право провјеравати или тражити додатне.

Члан 9.

Одсуство са наставе које није узроковано болешћу ученика може оправдати, односно одобрити изостанак:

- одјељењски старјешина највише до три наставна дана,
- директор Школе највише до десет наставних дана и
- Наставничко вијеће више од десет наставних дана.

Члан 10.

(1) Ако ученик не похађа редовно наставу или је престане похађати узастопно 2 дана, а о разлозима изостанака није обавијештен одјељењски старјешина, одјељењски старјешина ће усмено позвати родитеља у Школу и затражити оправдање за изостанак, односно објашњење о разлозима нередовног похађања или непохађања наставе. Уколико се родитељ не одазове позиву за долазак, поново ће се позвати писменим путем.

(2) Ако се у поступку правдања изостанка утврди да је ученик достигао број неоправданих изостанака који за последицу има смањење оцјене из владања, одјељењски старјешина је дужан одмах покренути дисциплински поступак у складу са одредбама овог Правилника.

(3) У жалбеном поступку ученик, односно његов родитељ и старатељ, може поново доказивати да су изостанци били оправдани.

IV- ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

1. Опште одредбе

Члан 11.

Ученик је обавезан да редовно похађа наставу и савјесно и марљиво извршава школске обавезе, понаша се у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, те подзаконским актима којима се регулишу права и обавезе ученика и одговорно се односи према ученицима, наставницима, другим радницима Школе и према имовини Школе.

Члан 12.

(1) За повреду обавезе ученици одговарају дисциплински.

(2) Ученици одговарају материјално за штету коју су учинили Школи намјерно или из крајње непажње.

Члан 13.

Ученик може одговорати само за повреду обавезе која је доказана и која је у вријеме извршења била утврђена Законом, овим Правилником и другим општим актом Школе.

Члан 14.

Ученик неће одговорати за материјалну штету и штета се не може наплатити ако није доказано да је штету учинио сам или са другим ученицима.

2. Повреде обавеза ученика

Члан 15.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. пушење и друго понашање штетно по здравље ученика у просторијама и дворишту Школе,
2. ометање наставе,
3. неоправдано кашњење на наставу,
4. неодговорно понашање редара и дежурног ученика,
5. неблаговремено правдање изостанака са наставе,
6. непридржавање Правилника о кућном реду Школе,

7. доношење у Школу шунд литературе, порнографских часописа и сл. публикација које нису у вези са образовно - васпитним радом,
8. непридржавање упутстава које дају наставници у вези са набавком одређених средстава за рад усљед чега није могуће да се укључи у васпитно - образовни процес.
9. оштећења школске имовине или имовине других ученика и запослених радника Школе,
10. кориштење мобилног телефона за вријеме наставе,
11. организовано бјежање са наставе,
12. недолазак на часове допунске наставе,
13. прикривање теже повреде обавезе учињене од стране других ученика и
14. нарушавање чистоће и естетског изгледа Школе.

Члан 16.

Теже повреде обавеза ученика су:

1. преправка података у свједочанству, дипломи и другим јавним исправама које издаје Школа,
2. преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа,
3. политичко организовање и дјеловање ученика у Школи,
4. крађа и уништавање имовине Школе, привредног друштва, установе, друге организације или другог ученика,
5. подстрекавање, помагање, давање ученику алкохола, дувана или наркотичких средстава, или њихова употреба,
6. изазивање туче или учешће у тучи,
7. недолично или насилничко понашање према наставницима и осталом радном особљу,
8. недолично или насилничко понашање ученика једних према другима,
9. посједовање оружја,
10. изражавање вјерске и националне нетрпељивости,
11. неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно-образовног рада,
12. злоупотреба кориштења мобилних телефона у вријеме наставе и снимање видео клипова за вријеме боравка у Школи и њихова даља дистрибуција или у сврху преваре у поступку оцјењивања,
13. изазивање опште опасности по себе и друге и
14. употреба пиротехничких средстава.
15. плагирање односно непоштовање правила академског интегритета (само за ученике програма Међународне матуре).

3. Васпитно - дисциплинске мјере

Члан 17.

- (1) За повреду обавезе ученику се може изрећи васпитно - дисциплинска мјера.
- (2) Циљ васпитно - дисциплинских мјера је указати ученику на његове грешке, пропусте и недолично понашање.
- (3) Васпитно - дисциплинске мјере се изричу ради спречавања негативних појава, немарног односа према учењу, некултурног и непримјереног понашања и сл.
- (4) Изрицање васпитно - дисциплинских мјера не смије бити у сврху застрашивања ученика или понижавања ученика, односно повреде његовог достојанства и личности.

Члан 18.

(1) За повреде обавеза ученика, ученицима се могу изрећи сљедеће васпитно - дисциплинске мјере:

1. укор одјељењског старјешине,
2. укор Одјељењског вијећа,
3. укор директора,
4. укор Наставничког вијећа и
5. искључење из Школе.
6. губитак могућности стицања ИБ дипломе (само за ученике програма Међународне матуре - ИБ).

(2) Васпитно - дисциплинске мјере се могу изрећи само тачно одређеном ученику.

(3) Школа је дужна да писмену одлуку о изреченим васпитно-дисциплинским мјерама одмах по изрицању достави родитељу ученика.

1. Укор одјељењског старјешине

Члан 19.

(1) Укор одјељењског старјешине изриче се ученику за учињену лакшу повреду обавезе ученика наведену у овом Правилнику и за неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно-образовног рада од 6 до 10 часова и владање се оцјењује описном оцјеном брлодобро.

(2) Одјељењски старјешина изриче васпитно - дисциплинску мјеру укор одјељењског старјешине.

2. Укор Одјељењског вијећа

Члан 20.

(1) Укор Одјељењског вијећа изриче се ученику за учињену лакшу повреду обавеза ученика, понављање лакше повреде наведене у овом Правилнику и за неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно - образовног рада од 11 до 15 часова и владање се оцјењује описном оцјеном добар.

(2) Васпитно - дисциплинску мјеру укор Одјељењског вијећа изриче Одјељењско вијеће.

3. Укор директора или Наставничког вијећа

Члан 21.

(1) Васпитно - дисциплинска мјера укор директора или укор Наставничког вијећа, изриче се ученику за тежу повреду обавезе ученика, понављање лакших повреда обавеза ученика и за неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно - образовног рада од 16 до 21 час и владање се оцјењује описном оцјеном задовољава.

4. Укор директора или Наставничког вијећа

Члан 22.

(1) Васпитно - дисциплинска мјера укор директора или укор Наставничког вијећа, изриче се ученику за тежу повреду обавезе ученика, понављање лакших повреда обавеза ученика и за неоправдано изостајање са наставе и других облика васпитно-образовног рада од 21 до 26 часова и владање се оцјењује описном оцјеном лоше.

Члан 23.

- (1) Васпитно - дисциплинску мјеру укор директора изриче и рјешење/одлуку потписује директор Школе.
(2) Васпитно - дисциплинску мјеру укор Наставничког вијећа изриче Наставничко вијеће и рјешење/одлуку потписује директор Школе.

5. Искључење из Школе

Члан 24.

(1) Васпитно-дисциплинска мјера искључење ученика из Школе изриче се ученику само за теже повреде обавезе ученика из члана 16. овог Правилника и за неоправдано изостајање са наставе више од 26 часова у текућој школској години.

(2) Васпитно-дисциплинску мјеру искључење ученика из школе изриче Наставничко вијеће.

(3) На основу одлуке наставничког вијећа о искључењу ученика из школе, директор Школе доноси рјешење о искључењу ученика из школе.

(4) Изрицањем васпитно-дисциплинске мјере искључење ученика из Школе ученик губи статус редовног ученика.

(5) Уколико је ријеч о малољетном лицу које долази из породице са нарушеним породичним односима, школа је дужна обавијестити надлежни центар за социјални рад.

6. Губитак могућности стицања ИБ дипломе

Само за ученике који похађају програм Међународне матуре - ИБ.

Члан 25.

(1) Оцјена из владања смањује се у случају када је ученику изречена васпитно -дисциплинска мјера за повреду обавеза ученика и неоправданог изостајања са наставе и других облика васпитно - образовног рада.

(2) Оцјена из владања, поправља се када дође до позитивних промјена у понашању ученика, на приједлог одјељењског старјешине, предметног наставника или ученика, а оцјену поправља орган који је изрекао васпитно - дисциплинску мјеру.

Члан 26.

Владање ученика оцјењује се описном оцјеном:

- а) примјерно,
- б) врлодобро,
- в) добро,
- г) задовољава и
- д) лоше.

4. Поступак изрицања васпитно - дисциплинске мјере

Члан 27.

- (1) Васпитно - дисциплинска мјера изриче се за школску годину у којој је утврђена повреда обавезе од ученика, а може се у току године ублажити или укинути.
- (2) Одјељењски старјешина у дневник евидентира ученику изречене васпитно -дисциплинске мјере.

Члан 28.

Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности ученика не може се покренути нити водити по истеку 60 дана од дана учињене повреде.

Члан 29.

- (1) Свако може пријавити повреду обавезе ученика, без обзира како је за њу сазнао.
- (2) Пријава може бити усмена или писмена.
- (3) Пријава мора бити образложена.
- (4) Пријава се подноси одјељењском старјешини, дежурном наставнику, психологу, социјалном раднику, педагогу или директору.
- (5) Радник којим је примио пријаву, дужан ју је одмах доставити одјељењском старјешини.
- (6) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности ученика покреће одјељењски старјешина или директор школе.

Члан 30.

- (1) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности због повреде обавезе ученика и неоправданог изостајања са наставе, за коју се може изрећи васпитно - дисциплинска мјера укор одјељењског старјешине спроводи самостално одјељењски старјешина, а по правилу на часу Одјељењске заједнице, и тај поступак се спроводи најдуже седам дана.
- (2) Уколико утврди одговорност ученика одјељењски старјешина доноси одлуку о изрицању васпитно - дисциплинске мјере укор одјељењског старјешине и снижава оцјену из владања на врлодобар.

Члан 31.

- (1) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности због повреде обавезе ученика и неоправданог изостајања са наставе, за коју се може изрећи васпитно - дисциплинска мјера укор Одјељењског вијећа спроводи одјељењски старјешина, а по правилу на сједници Одјељењског вијећа, и тај поступак се спроводи најдуже седам дана.
- (2) Уколико утврди одговорност ученика Одјељењско вијеће доноси одлуку о изрицању васпитно - дисциплинске мјере укор Одјељењског вијећа и снижава оцјену из владања на добар.

Члан 32.

- (1) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности ученика због повреде обавезе ученика и неоправданог изостајања са наставе, за коју се може изрећи васпитно -дисциплинска мјера укор директора или укор Наставничког вијећа школе, спроводи одјељењски старјешина и педагог, психолог или социјални радник Школе, и тај поступак се спроводи у року од седам дана.

(2) Уколико утврди одговорност ученика директор односно Наставничко вијеће доноси одлуку о изрицању васпитно - дисциплинске мјере укор директора, односно укор Наставничког вијећа.

(3) Уколико је ученику изречена васпитно - дисциплинска мјера укор директора или укор Наставничког вијећа збор теже повреде обавезе ученика или неоправданог изостајања са наставе од 16 до 21 часа, оцјена из владања снижава се на задовољава.

(4) Уколико је ученику изречена васпитно - дисциплинска мјера укор директора или укор Наставничког вијећа збор теже повреде обавезе ученика или неоправданог изостајања са наставе од 21 до 26 часова, оцјена из владања снижава се на лоше.

Члан 33.

(1) Одјељењски старјешина је дужан да ученика у дисциплинском поступку саслуша, те да му омогући да се изјасни о свим околностима које су од важности на утврђивање његове одговорности.

(2) Одјељењски старјешина ће, по потреби, прикупити и друге доказе ради утврђивања потпуног чињеничног стања.

Члан 34.

(1) Поступак за утврђивање дисциплинске одговорности због теже повреде обавезе ученика и неоправданог изостајања са наставе, за коју се може изрећи васпитно - дисциплинска мјера искључење ученика из Школе, спроводи Комисија која поведеној расправи, на основу утврђеног чињеничног стања и околности, предлаже изрицање наведене дисциплинске мјере.

(2) Комисију именује директор Школе.

(3) Комисија има три члана, у чијем саставу су:

а) одјељењски старјешина, предсједник Комисије,

б) педагог, психолог или социјални радник, члан Комисије и

в) наставник из Одјељењског вијећа, члан Комисије.

(4) Припремни поступак за рад Комисије подразумијева: узимање изјава ученика, мишљење Одјељењске заједнице, мишљење стручних сарадника, изјаву родитеља ученика, свједока, ако их има и др. Поступак се спроводи најдуже седам дана и спроводе га чланови Комисије.

(5) Уколико је ученик малољетан Комисија је дужна да ученика саслуша у присуству родитеља, односно старатеља.

(6) Малољетни ученик се у дисциплинском поступку може саслушати без присуства родитеља односно старатеља, ако се родитељ односно старатељ не одазове позиву.

(5) Током поступка Комисија води записник. У записник се обавезно уносе подаци и чињенице који су битне за утврђивање одговорности ученика и рјешавање поступка уз обавезно навођење одредбе закона којим је рагулисано да учињено дјело представља тежу повреду обавезе ученика. Записник потписују сви чланови Комисије.

(6) Записник о проведеном поступку Комисија доставља Наставничком вијећу које доноси одлуку о изрицању васпитно - дисциплинске мјере.

Члан 35.

Прије изрицања васпитно - дисциплинске мјере ученик се мора саслушати, а чињенично стање у потпуности утврдити.

Члан 36.

Орган, односно лице надлежно за изрицање васпитно - дисциплинске мјере може:

- ослободити ученика од одговорности ако радња због које је покренут дисциплински поступак није повреда обавезе предвиђена Законом или овим Правилником или другим општим актом Школе, ако утврди да ученик није учинио повреду обавезе због које је покренут поступак; ако није доказано да је ученик учинио повреду обавезе због које је покренут поступак и ако постоје околности које искључују одговорност ученика или

- прогласити ученика одговорним за учињену повреду обавезе и изрећи прописану васпитно - дисциплинску мјеру ако утврди да је ученик учинио повреду обавезе и да је одговоран за њено извршење.

Члан 37.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно - дисциплинске мјере надлежни орган, односно лице ће имати у виду: тежину учињене повреде и њене посљедице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, раније изречену дисциплинску мјеру у текућој школској години, понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 38.

(1) Одлука о изреченој васпитно - дисциплинској мјери за повреду обавезе доноси се у форми рјешења/одлуке.

(2) Рјешење/одлуку о изреченој васпитно - дисциплинској мјери одјељењски старјешина доставља ученику и његовом родитељу, односно старатељу и педагогу Школе, за досије ученика.

Члан 39.

Одјељењски старјешина дужан је писаним путем упознати родитеља односно старатеља са изреченом васпитно - дисциплинском мјером одмах по изрицању мјере.

5. Поступак по жалби

Члан 40.

(1) Против изречене васпитно - дисциплинске мјере ученик, односно његов родитељ или старатељ, има право жалбе у року од 8 дана од дана достављања писмене одлуке о изрицању мјере, односно сазнања за одлуку.

(2) О жалби против изречене васпитно - дисциплинске мјере укора одјељењског старјешине и укора Одјељењског вијећа одлучује Наставничко вијеће.

(3) О жалби против изречене васпитно - дисциплинске мјере укора директора, укора Наставничког вијећа и искључење ученика из Школе одлучује Школски одбор.

(4) Жалба одлаже извршење изречене мјере.

Члан 41.

(1) Орган, односно лице које одлучује о жалби дужно је донијети одлуку о жалби у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

(2) Орган, односно лице које одлучује о жалби може изречену мјеру поништити, укинути или замјенити блажом мјером.

(3) Одлука жалбеног органа је коначна.

- (4) Редован ученик који је искључен из Школе нема право да се упише у исту или другу школу као редован ученик у истој школској години.
- (5) Уколико је ријеч о малољетном лицу, које долази из породице са нарушеним породичним односима, Школа је дужна обавијестити надлежни центар за социјални рад.

6. Укидање или ублажавање изречене васпитно - дисциплинске мјере

Члан 42.

- (1) Уколико је изречена дисциплинска мјера васпитно дјеловала на ученика, иста се може ублажити изрицањем неке блаже мјере или потпуно укинути, осим у случају васпитно – дисциплинске мјере искључење из школе.
- (2) Ублажавање, односно укидање изречене васпитно - дисциплинске мјере врши орган, односно овлаштено лице које је мјеру и изрекло.
- (3) Ублажавање, односно укидање изречене васпитно - дисциплинске мјере евидентира се у одјељењској књизи, односно уноси у записник Наставничког вијећа.
- (4) Приједлог за ублажавање, односно укидање изречене васпитно - дисциплинске мјере може дати: одјељењски старјешина, Одјељењско вијеће, директор и Наставничко вијеће.

7. Вођење евиденције о изреченим васпитно - дисциплинским мјерама

Члан 43.

- (1) О изреченим васпитно - дисциплинским мјерама одјељењски старјешина и педагошко-психолошка служба воде евиденцију.

V - МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 44.

- (1) Ученик који из крајње непажње или намјерно проузрокује штету у Школи, дужан је надокнадити почињену штету.
- (2) Ако штету проузрокује више ученика, сваки је ученик одговоран за дио штете коју је проузроковао и штету намирују солидарно.
- (3) Ако се не може поуздано утврдити појединачно учешће сваког ученика у штети, сматра се да су сви ученици појединачно одговорни за штету и надокнађују је у једнаким дијеловима.
- (4) Директор Школе може ослободити ученика обавезе да надокнади причињену штету, ако се докаже да ученик штету није учинио намјерно.

Члан 45.

- (1) Начињену штету евидентира и уписује у књигу дежурства дежурни професор.
- (2) Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор Школе.

(3) Постојање штете и околности под којима је настала, њену висину, као и починиоце штете утврђује трочлана Комисија за процјену штете коју именује директор Школе. Одјељењски старјешина је предсједник Комисије.

(4) Комисија је дужна да утврди постојање штете и околности под којим је настала, њену висину и починиоце штете.

(5) Висина штете утврђује се на основу цјеновника, а у појединим случајевима и процјењивањем.

(6) Рјешење о висини и надокнади штете доноси директор школе, на приједлог Комисије из става 3. овог члана.

VI - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика ЈУ Гимназија, Бања Лука број: 01-2754/14 од 15.12.2014. год.

Члан 47.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Број: 01-1492.1/23

Дана: 27.06.2023. год.

Предсједник Школског одбора

Бранка Љубојевић

мр Бранка Љубојевић, проф.

Овај Правилник објављен је на огласној плочи Школе дана, 28.06.2023. године, а ступио је на снагу дана, 07.07.2023. године.

Секретар школе

Мирко Рајковић
Мирко Ратковић, дипл. правник